

Aan
Leden Maatschappelijke Stuurgroep

**Nationaal Coördinator
Groningen**

Behandeld door

Datum
6 juni 2016

Kenmerk
NCG / 16086597

Kopie aan

Bijlage(n)

memo

Presentatie Programma Groninger schuren en stallen

Aanleiding presentatie:

LTO Noord en de NAM hebben samen een programma (Programma Groninger schuren en stallen (PGSS)) opgesteld om daarmee de gevolgen van de aardbevingen op de functionele agrarische bedrijven op duurzame wijze aan te pakken. Het gaat hier voornamelijk om schadeafhandeling met perspectief (aardbevingsbestendigere nieuwbouw van bedrijfsgebouwen) met daarbij het voorkomen van vervolgschade aan de vaak oude(re) bedrijfsgebouwen. Daarnaast willen LTO Noord en NAM de agrarische sector samen met andere stakeholders als de NCG en EBG een duurzame impuls mee geven met betrekking tot duurzaamheid, landschap en cultuurhistorie.

Het gaat hier om een sectoraal programma waarin de publieke belangen als relevant zijn benoemd, maar nog niet zijn geborgd.

De borging van de publieke belangen is als belangrijke randvoorwaarde binnen het programma PGSS benoemd, omdat op deze wijze de reguliere agrarische nieuwbouw, die autonoom plaatsvindt en in de toekomst zal blijven plaatsvinden, door de publieke partijen gestuurd kan worden op thema's als ruimtelijke kwaliteit, cultuurhistorie en duurzaamheid (asbest ed).

Dat is ook de reden dat NCG, NAM en LTO, conform het meerjarenprogramma met elkaar in overleg zijn om de publieke belangen te borgen. Daarnaast wordt er ook gesproken over de koppeling tussen het sectorale programma van NAM en LTO en het gebiedsgerichte versterkingsprogramma van de NCG.

Partijen willen e.e.a. in een later stadium in een convenant vastleggen. Hieraan voorafgaand zal een intentieverklaring worden opgesteld. Alvorens de NCG tot ondertekening overgaat wil hij graag de stuurgroepen informeren over het programma. Dit gebeurt middels een presentatie door LTO en NAM in zowel de Maatschappelijke Stuurgroep (20 juni) als in de Bestuurlijke Stuurgroep (23 juni).

Door het ondertekenen van het convenant krijgt de NCG, en daarmee ook de provincie en gemeenten, de mogelijkheid om vroegtijdig de regie op het publieke domein te pakken, om daadwerkelijk een bijdrage te leveren aan een toekomstbestendige landbouw in het aardbevingsgebied met aandacht voor de cultuurhistorische, ruimtelijke en landschappelijke elementen in het Groninger landschap. Daarmee grip te krijgen op het realiseren van koppelkansen (cultuurhistorie, duurzaamheid en ruimtelijke kwaliteit). Hier liggen kansen! Dit vraagt daarmee ook om eigenaarschap en het leveren van een actieve bijdrage aan de uitvoering van het PGSS.

Doel presentatie:

De beide stuurgroepen worden geïnformeerd over de inhoud van het PGSS.

Inhoud presentatie:

Er zal een algemeen beeld worden gegeven van het programma (aanleiding, doelstellingen, concrete vorm, randvoorwaarden).

Het PGSS is een modelmatige methodiek om de schade aan (dikwijls verouderde en niet functionele) bedrijfsgebouwen niet te gaan uitkeren voor schadeherstel, maar samen met een complementaire bijdrage en een substantiële eigen bijdrage van de ondernemer, te besteden aan aardbevingsbestendiger, in het landschap passende verantwoorde nieuwbouw. In de praktijk worden deze gebouwen dikwijls niet of nauwelijks meer onderhouden door de agrariër, dus op de (middel)lange termijn zullen deze gebouwen slechter worden en dan alsnog worden gesloopt of de agrariër laat ze staan en gaat elders op het erf herbouwen. Hierdoor treedt verrommeling van het landschap op en de gebouwen zijn niet meer functioneel aan te wenden. Hierbij gaat het niet over voormalige agrarische gebouwen met particuliere woonfunctie, (1.704), maar over geschat een 10 tot 20% van het aantal functionele agrarische bedrijven (1.646 agrarische bedrijven met ca. 4.900 functioneel agrarische objecten, gemiddeld ca. 3 per bedrijf). Hiervan zouden er tussen de 120 en 250 stuks in aanmerking kunnen komen voor het PGSS (typologie Groninger Schuur). Hiervoor is een schade plus model ontwikkeld, waarbij de NAM bovenop de schade een extra (onverplichte) uitkering doet, waarbij het de bedoeling is dat dan tevens de andere doelen worden gehaald (niet door NAM gefinancierd), zoals vervroegde asbestsanering, ruimtelijke kwaliteit, cultuurhistorie, duurzaamheid). Door verwachte toekomstige uitgaven enerzijds te begroten (kosten van (toekomstig) schadeherstel, voorkomen van risks), en vervolgens te bundelen en aan te wenden voor aardbevingsbestendiger nieuwbouw, slaan partijen meerdere vliegen in een klap. Dit model is alleen werkbaar als meerdere stakeholders de handen ineen slaan (NAM, LTO, NCG, EBG, provincie/gemeente). NAM heeft als voorwaarde gesteld dat het door een gezamenlijke inspanning tot succes wordt gemaakt. Door gezamenlijk op te trekken, kan met het oog voor cultuurhistorie, duurzaamheid en ruimtelijke kwaliteit een toekomstbestendige landbouw gerealiseerd worden.

In deze aanpak worden de toepassingen en effecten van de sectorale thema's en programma's gekoppeld met andere relevante aspecten zoals cultuurhistorie, ruimtelijke kwaliteit en duurzaamheid. Dit betreft schadeherstel en extra investering door NAM, een "plusje", b.v. programma inzake nieuwbouw.

Vanwege de verschillende relaties, zoals bijvoorbeeld met cultuurhistorie en karakteristieke c.q. beeldbepalende gebouwen, landschap en landschappelijke kwaliteit, duurzaamheid, proces en kosten van vergunningverlening, is een tijdige betrokkenheid van het publieke domein noodzakelijk.

Breder kader:

De landbouw en aardbevingen

De landbouw is een belangrijke speler in het gaswinningsgebied: 81% van het gaswinningsgebied is agrarisch areaal. Het economische belang en de ruimtelijke impact van de landbouw op het gebied is dus groot. Een groot deel van de bedrijven heeft schade als gevolg van gaswinning. Deze schade moet goed

**Nationaal Coördinator
Groningen**

Kenmerk
NCG / 16086597

afgehandeld worden om daarmee economische schade en negatieve ruimtelijke gevolgen te voorkomen.

De afgelopen periode is NCG in gesprek met NAM en LTO aangaande de agrarische sector in het aardbevingsgebied. Hierbij wordt gezamenlijk door LTO, NAM en NCG-adviseurs gewerkt aan een algemene notitie welke t.z.t. met u zal worden gedeeld.